

درس پنجم: ویژگی ها و انواع مخاطرات طبیعی

دی ۱۳۹۷	۰/۵	کدام مناطق جهان در مقابل خشک سالی ها حساس تر و آسیب پذیرترند؟ پاسخ: خشک و نیمه خشک جهان (بیابانی و نیمه بیابانی) ۰/۵	۱
	۰/۷۵	صفحات زمین در امتداد خطوط گسل به سه شکل جا به جا می شوند. آن ها را نام ببرید. پاسخ: صفحات از هم دور می شوند (واگرا) ۰/۲۵ یا به هم نزدیک می شوند (همگرا) ۰/۲۵ یا در کنار هم می لغزند (امتداد لغز یا برشی) ۰/۲۵	۲
	۰/۷۵	چه عاملی سبب چین خوردگی و شکستگی های فراوان در سرزمین ایران شده است؟	۳

	۱	مهم ترین علل افزایش خشک سالی ها در چند دهه اخیر کدامند؟ پاسخ: الف) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی نظمی های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی ۰/۵ ب) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره برداری نادرست از منابع آب ۰/۵	۱۶
شهریور ۱۳۹۸	۰/۲۵	بروز قحطی و گرسنگی، مهم ترین پیامد خشک سالی است. صحیح ■ غلط □	۱۷
	۰/۲۵	شدید ترین تنش زمین لرزه در ... نقطه کانونی ... آن روی می دهد.	۱۸
	۰/۲۵	کدام قسمت کره زمین یکپارچه نیست و مانند توپ فوتبال در محل های معین گسستگی دارد؟ الف) لیتوسفر ب) استوسفر ج) گوشته د) هسته	۱۹
	۰/۵	چرا برخی از مخاطرات طبیعی مانند زمین لرزه، سیل و خشک سالی در کشور ما بیش از دیگر حوادث رخ می دهند؟ پاسخ: با توجه به موقعیت جغرافیایی ۰/۲۵ و نوع ناهمواری ها ۰/۲۵	۲۰
	۰/۵	به چه دلیل در گوشته فوقانی، حرکت همرفتی مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می شود؟ پاسخ: زیرا دما از سطح زمین به سمت عمق آن افزایش می یابد. ۰/۵	۲۱
	۰/۵	سیل چه آسیبی به سکونتگاه ها و زمین های کشاورزی اطراف رودخانه می رساند؟ پاسخ: آن ها را تخریب می کند ۰/۲۵ یا در زیر گل و لای مدفون می سازد ۰/۲۵	۲۲
	۰/۷۵	کدام دامنه ها برای لغزش مستعدترند؟ پاسخ: دامنه هایی که شیب زیادی دارند و از رسوبات فرسایش یافته و ناپیوسته سطح آن ها را پوشانده است، مقدار نفوذ باران در دامنه هایی که در مناطق مرطوب قرار دارد یا پوشیده از درختان و گیاهان مترکم اند و یا درز و شکاف بسیاری دارند (۳ مورد هر کدام ۰/۲۵)	۲۳
دی ۱۳۹۸	۰/۲۵	همگرایی صفحات ... عربستان ... و اقیانوس هند - اوراسیا موجب چین خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده است.	۲۴
	۰/۲۵	همه گزینه ها، مربوط به مخاطرات با منشأ بیرونی است به جز: الف) خشک سالی ب) زمین لرزه ج) صاعقه د) طوفان	۲۵
	۰/۲۵	نام دیگر زمین لغزش، ... رانش زمین ... است.	۲۶
	۰/۲۵	پوسته تشکیل دهنده قاره آسیا - اروپا به پوسته تشکیل دهنده قاره آفریقا و هند در حال (بازشدن - برخورد) است.	۲۷
	۰/۵	دو مورد از مهم ترین زلزله های پر تلفات در ایران را نام ببرید. پاسخ: بونین زهرا - دشت بیاض - طبس - بم - قیر (فارس) (۲ مورد هر کدام ۰/۲۵)	۲۸
	۰/۵	چرا از بین بردن پوشش گیاهی، بوته کنی یا چرای بی رویه دام ها در حوضه آبخیز موجب تشدید سیل می شود؟ پاسخ: زیرا با از بین رفتن پوشش گیاهی نفوذ پذیری خاک کاهش می یابد ۰/۲۵ و سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر می شود. ۰/۲۵	۲۹
	۱	چرا خطرات خشک سالی بیش از خشکی هوا است؟ پاسخ: زیرا پوشش گیاهی و زندگی جانوری هر منطقه با نوع آب و هوای آن (خشک یا مرطوب) سازگار شده است ۰/۵ و وقتی بارش منطقه از میانگین کمتر می شود، موجودات زنده نمی توانند با شرایط جدید سازگار شوند. ۰/۵	۳۰
خرداد ۱۳۹۹	۱	زمین لرزه را تعریف کنید. پاسخ: زمین لرزه، لرزش و جنبش ناگهانی و کوتاه مدت پوسته زمین که به علت آزاد شدن انرژی در محل گسل ها روی می دهد.	۳۱
	۱	چهار مورد از عوامل موثر در وقوع سیل را نام ببرید.	۳۲

		پاسخ: ۱- شدت و مدت بارش ۲- شکسته شدن سدها ۳- ویژگی های طبیعی حوضه رود ۴- دخالت های انسانی	
شهریور ۱۳۹۹	۱	دو مورد از مهم ترین مناطق زلزله خیز جهان را بنویسید. پاسخ: ۱- کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا ۲- کمربند اطراف اقیانوس آرام ۳- کمربند میانی اقیانوس اطلس (۲مورد)	۳۳
	۱	چهار گروه اصلی حرکات دامنه ای را نام ببرید. پاسخ: ۱- ریزش ۲- خزش ۳- جریان گلی ۴- زمین لغزش (هر مورد ۰/۲۵)	۳۴
	۰/۵	عوامل موثر در ایجاد زمین لغزش ها را بنویسید. (۲ مورد) پاسخ: ۱- بارش سنگین ۲- ذوب برف ۳- زمین لرزه ۴- فوران های آتشفشانی ۵- فعالیت های انسانی روی دامنه ها ۶- زیر بری رودخانه ها. (دو مورد هر کدام ۰/۲۵)	۳۵
دی ۱۳۹۹	۰/۲۵	جنس مواد تشکیل دهنده در زیر پوسته زمین به حالت نیمه جامد و تا اندازه ای خمیر مانند است. صحیح ☐ غلط ☒	۳۶
	۰/۲۵	اگر مقدار بارش در استان گیلان از میانگین بارندگی سالیانه کمتر باشد، ... خشکسالی ... رخ می دهد.	۳۷
	۰/۲۵	شدیدترین تنش زمین لرزه در (مرکز سطحی - نقطه کانونی) زمین لرزه روی می دهد.	۳۸
	۰/۲۵	در کدام حرکت دامنه ای، « حجم عظیم مواد در سطح دامنه های پرشیب » جابه جا می شوند؟ الف) ریزش ب) خزش ج) لغزش د) جریان گلی	۳۹
	۰/۵	کدام یک از انواع دخالت های انسانی می تواند موجب وقوع سیل یا تشدید آن شود؟ (دو مورد را نام ببرید) پاسخ: احداث سازه های نامناسب در مسیر رودها ۰/۲۵ ریختن زباله های ساختمانی ۰/۲۵ و...	۴۰
	۱	چرا سطح دشت های سیلابی از رسوبات آبرفتی پوشیده می شود؟ پاسخ: این قبیل دشت ها، در اغلب ایام سال خشک هستند ۰/۲۵ ولی در زمان وقوع سیلاب های فصلی ۰/۲۵ جریان آب ۰/۲۵ سطح آن ها را فرا می گیرد. ۰/۲۵	۴۱
	۰/۵	به چه علت در حوضه های گرد، مدت زمان کمتری صرف می شود تا آب آبراهه ها خارج شوند؟ پاسخ: ۱) پراکندگی انشعابات سرشاخه ها که طول آن ها تقریباً به یک اندازه است. ۲) همه جریان ها هم زمان به خروجی می رسند. ۰/۲۵	۴۲
	۰/۲۵	اگر مقدار آبدی رودها افزایش یابد، سیل رخ می دهد. صحیح ☐ غلط ☒	۴۳
	۰/۲۵	هر چه عمق کانونی زمین لرزه کمتر باشد، شدت زمین لرزه ... افزایش ... می یابد.	۴۴
	۰/۲۵	احتمال سرریز شدن رودهایی که از دشت های وسیع عبور می کنند، در فصل بارش (افزایش - کاهش) می یابد.	۴۵
خرداد ۱۴۰۰	۰/۵	چرا کشاورزان در برخی از مناطق ایران، در دوره بدون بارش سال، در سطح بستر سیلابی اقدام به کشت محصولات کشاورزی می کنند؟ پاسخ: پوشیده شدن سطح دشت های سیلابی ۰/۲۵ از رسوبات آبرفتی (مانند: رس، شن و قلوه سنگ) ۰/۲۵	۴۶
	۰/۷۵	چرا همواره توصیه می شود که در مکان یابی ساخت و سازها، فاصله از گسل های فعال تا حد امکان رعایت شود؟ پاسخ: جا به جایی زمین در امتداد گسل های فعال روی می دهد ۰/۲۵ فشار مداوم نیروهای زمین ساخت در اطراف قطعات گسل ها به تدریج ذخیره می گردد ۰/۲۵ و سپس به طور ناگهانی با جا به جایی دو قطعه گسل انرژی آزاد می شود. ۰/۲۵	۴۷
	۰/۷۵	چرا در حوضه های کشیده، احتمال وقوع سیل کاهش می یابد؟ پاسخ: زیرا مدت زمان طولانی سپری می شود ۰/۲۵ تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند. ۰/۲۵ در نتیجه آب سرشاخه ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می شود. ۰/۲۵	۴۸
	۱	با توجه به فرآیند شکل گیری « انواع حرکات دامنه ای » به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) علت جا به جایی مواد تخریب در انواع حرکات دامنه ای را بنویسید. پاسخ: مواد تخریب شده تحت تاثیر نیروی جاذبه زمین یا شیب به سمت پایین دست حرکت می کنند. ۰/۲۵ ب) احتمال رویداد کدام حرکت دامنه ای، در دامنه های شمالی البرز بیشتر است؟ چرا؟ (ذکر دو مورد کافی است.)	۴۹

		پاسخ: زمین لغزش (رانش)، ۰/۲۵ وجود رطوبت، تراکم درختان و گیاهان، شیب زیاد دامنه و. (ذکر دو مورد کافی است) ۰/۵	
	۱/۲۵	به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) معمول ترین نوع خشک سالی را نام ببرید. پاسخ: خشک سالی آب و هوایی ۰/۲۵ ب) مهم ترین علل اصلی افزایش خشک سالی ها را در دهه های اخیر بنویسید. ۱) گرم شدن آب و هوای کره زمین و بی نظمی های بارش و در نتیجه تغییرات اقلیمی ۰/۵ ب) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب، نبود مدیریت صحیح و بهره برداری نادرست از منابع آب سطحی و زیرزمینی ۰/۵	۵۰
شهریور ۱۴۰۰	۰/۲۵	پوسته و بخش بالایی گوشته زمین، سخت و سنگی است. صحیح ■ غلط □	۵۱
	۰/۲۵	خشک سالی یک دوره ... کم آبی ... است که طی آن یک منطقه با کمبود غیر منتظره بارش مواجه می شود	۵۲
	۰/۲۵	به مجموعه ای از یک رود و انشعابات آن (حوضه آبخیز - شبکه زهکشی) می گویند.	۵۳
	۰/۲۵	در دامنه های مناطق مرطوب، پس از یک بارش آرام و (طولانی - کوتاه) مدت، احتمال وقوع رانش بیشتر می شود.	۵۴
		بر اساس کدام عوامل، مقدار « جا به جایی » در زمین لرزه ها، اندازه گیری می شود؟ الف) تخریب و خسارت ب) دوری و نزدیکی به نقطه کانونی ج) شدت و بزرگی د) بالا و پایین رفتن سطح آب های زیرزمینی	۵۵
	۰/۷۵	چرا با از بین بردن پوشش گیاهی در یک حوضه آبخیز، احتمال وقوع سیل افزایش می یابد؟ پاسخ: با از بین رفتن پوشش گیاهی، نفوذ پذیری خاک کاهش می یابد. ۰/۲۵ و در نتیجه سرعت رواناب حاصل از بارش ۰/۲۵ بیشتر می شود. ۰/۲۵	۵۶
	۱	نقش زیربری رودخانه ها را در ایجاد لغزش، در دره های پر شیب کوهستانی بنویسید. پاسخ: در دره های پر شیب کوهستانی، رودها با حفر و فرسایش ۰/۵ کناره آبراهه ها، ۰/۲۵ تکیه گاه دامنه را از بین می برند ۰/۲۵ و باعث لغزش در آن می شوند.	۵۷
درس ششم: مدیریت مخاطرات طبیعی			
دی ۱۳۹۷	۰/۲۵	با اجرای کدام روش ها می توان به تقویت پوشش گیاهی و نفوذ آب باران در یک حوضه کمک کرد؟ الف) آبخیزداری ب) سازه ای ج) هیدرولوژی د) سدهای ذخیره ای	۱
	۰/۲۵	گسترده کدام مخاطره طبیعی از نظر طول و عرض بسیار کمتر از زمین لرزه است؟ الف) سونامی ب) سیل ج) خشکسالی د) زمین لغزش	۲
	۰/۷۵	سه مورد از نشانه های وقوع زلزله را نام ببرید. پاسخ: ۱- کاهش لرزش های کوچک زمین در راستای گسل ها ۰/۲۵ ۲- تغییر در آب های زیرزمینی ۰/۲۵ ۳- بررسی تغییر اندازه فاصله بین شکستگی های پوسته زمین ۰/۲۵	۳
	۰/۷۵	سه مورد از مهم ترین فعالیت های انسان که سبب افزایش خسارت سیل می شود را نام ببرید. پاسخ: توسعه سکونتگاه ها و ساخت و ساز در حریم سیل گیر رودخانه ها - فعالیت نابخردانه انسان در از بین بردن پوشش گیاهی - تغییر کاربری اراضی به طور نامناسب - دخل و تصرف در بستر و حریم رودخانه و دشت های سیلابی. (سه مورد هر کدام ۰/۲۵)	۴
	۱	در ارتباط با مدیریت مخاطرات طبیعی به سوالات زیر پاسخ دهید: الف) در زمان وقوع زلزله، کدام ساختمان ها کمتر آسیب می بینند و تلفات انسانی خیلی کمتری به بار می آورند؟ پاسخ: ساختمان هایی که بر اساس اصول مهندسی ساخته می شوند. ۰/۲۵ ب) مهم ترین عامل تهدید کننده بخش کشاورزی در کشور ایران کدام است؟	۵